

Az Európai Bizottság elindítja a jogállamisági eljárást Magyarország ellen

Dr. Navracsics Tibor

Az Európai Bizottság nem sokat tétovázott a magyar választásokat követően: Ursula von der Leyen április ötödikén az Európai Parlamentben, képviselői kérdésre bejelentette, hogy elindítják a jogállamisági mechanizmust Magyarország ellen. Egyúttal azt is egyértelművé tette, hogy csak Magyarország ellen indul el az eljárás, Lengyelország ezúttal kimarad.

A jogállamisági eljárás megszületése még a két évvel ezelőtti intenzív válságkezelési időszak következménye. Akkor, 2020 nyarán, a koronavírus-járvány első hullámától szenvedő tagállami gazdaságok problémáinak kezelésére létrehozott helyreállítási alap egyik kiegészítő elemeként [jött létre](#) a nettó befizető országok - az úgynevezett takarékos négyek - megnyugtatóására, elsősorban Hollandia kezdeményezésére.

Bár a javaslat, és annak tartalmi részei kezdettől fogva [vitákat](#) váltottak ki nemcsak a tagállamok, de az uniós intézmények között is, az Európai Bíróság februári döntése elhárította az utolsó akadályokat is a feltételeességi mechanizmus alkalmazása elől.

Noha a vita, és önmagának az eljárás kritériumainak érvrendszere is általánosságban mozgott, senkinek nem volt kétsége afelől, hogy az új eszköz alapvetően két, ellenfelei által renitensnek minősített tagállam, Lengyelország és Magyarország megfegyelmezésére irányult. Az Európai Parlament nem is csinált titkot abból, hogy az új jogállamisági eljárást Lengyelországon és Magyarországon [akarja](#) kipróbálni.

Az Európai Bizottság - hosszas előkészítés után - most, a magyar választások után két nappal látta elérkezettnek az időt, hogy lépjen. Időzítésükben nyilván szerepet játszott, hogy aktívan nem akartak részt venni a magyar választási kampányban: elejét akarták venni annak a vádnak, hogy közvetlenül segítik az ellenzéket, ugyanakkor azt is el akarták kerülni, hogy a Brüsszel-ellenes érzelmek tetőpontra hágása a kormánypártok számára jelentsen további tartalékot.

Az Európai Bizottság elnöke bejelentésében a korrupciót jelölte meg elsődleges okként, egészen pontosan azt a körülményt, hogy értékelése szerint a magyar kormány mindeddig nem adott megnyugtató garanciákat a korrump gyakorlatok felszámolására. Érvelésének relevanciáját gyengíti, hogy a korrupció szempontjából a Magyarországnál is rosszabb helyzetben lévő Bulgáriával szemben ugyanakkor semmilyen büntető intézkedést nem fogantatosítottak ezidáig.

Igaz ugyan, hogy az európai uniós forrásokkal való visszaélés vádjával Bojko Boriszov volt miniszterelnököt rövid időre [letartóztatták](#), azóta azonban vádemelés nélkül ismét szabadlábra helyezték. Mindezek ellenére sem az Európai Parlament, sem pedig az

Európai Bizottság nem tartotta mindeddig szükségesnek semmilyen jogállamisági eljárás életbe léptetését.

A nyilvánvalóan politikai motivációjú lépésnél azonban nem is ez jelenti a legnagyobb meglepetést, hanem a másik bűnősként kezelt ország, Lengyelország hiánya. Úgy tűnik tehát, hogy az egy hónappal ezelőtti [előrejelzésem](#) most beteljesedik: Lengyelország az orosz-ukrán háború során vállalt szerepvállalását sikeresen tudja bemutatni az európai értékek melletti elkötelezettségként, és képes volt elegendő támogatót, barátot szerezni magának ahhoz, hogy elkerülje a fegyelmező akciót.

Bármennyire is fáj tehát az igazságtalan akció, tanulnunk kell belőle. Gesztusok, szövetségesek és együttműködés nélkül végzetesen beszűkül az ország mozgásteret.

2022.04.07.

